

ชื่อภาคนิพนธ์ : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานรายวัน
ของบริษัท ซี.พี. คำปลีกและการตลาด จำกัด
ชื่อผู้เขียน : นายสรารุท เกตานนท์
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2546

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงาน
ของพนักงาน 2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานรายวัน
บริษัท ซี.พี. คำปลีกและการตลาด จำกัด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม
ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป 2) แบบวัดคุณภาพชีวิตในการ
ทำงาน ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบย่อย 3 ด้าน คือ สภาพการทำงาน สวัสดิการและสิทธิผล
ประโยชน์ และสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างคือ พนักงานรายวัน
บริษัท ซี.พี. คำปลีกและการตลาด จำกัด จำนวน 150 ราย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t - test และ One-way Analysis of Variance

ผลการศึกษามีดังนี้ คือ

1. ด้านข้อมูลทั่วไป พนักงานในกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 62.7 เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง
18-25 ปี จำนวนร้อยละ 40.7 มีสถานภาพโสดหรือหม้าย หรือนหย่าร้าง จำนวนร้อยละ 52.0 มี
อายุงาน 0-2 ปี จำนวนร้อยละ 74.7 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวนร้อยละ 44.7 และมี
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนในช่วง 4,000-4,499 บาท จำนวนร้อยละ 82.0

2. ค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานรายวัน ในภาพรวมอยู่ในระดับปาน
กลาง หากพิจารณาค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตในการทำงานแต่ละองค์ประกอบ ด้านสภาพการทำงาน
มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ด้านสวัสดิการและสิทธิผลประโยชน์ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และ
ด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในการทำงานค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ อายุงาน ดังมีรายละเอียดดังนี้ คือ 1) พนักงานเพศชายมีคุณภาพชีวิตในการทำงานดีกว่าพนักงานเพศหญิง 2) พนักงานที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปีลงไป มีคุณภาพชีวิตในการทำงานดีกว่าพนักงานที่มีอายุมากกว่า 26 ปีขึ้นไป (อายุ 26-35 ปีและอายุมากกว่า 35 ปีขึ้นไป) 3) พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย มีคุณภาพชีวิตในการทำงานดีกว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับประถมศึกษา 4) พนักงานที่มีอายุงานในการทำงานไม่เกิน 2 ปี มีคุณภาพชีวิตในการทำงานดีกว่าพนักงานที่มีอายุงานมากกว่า 2 ปีขึ้นไป 5) พนักงานที่มีสถานภาพโสด,หม้าย,หย่าร้าง มีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีกว่าพนักงานที่สมรสและอยู่ด้วยกัน 6) พนักงานที่มีรายได้ตั้งแต่ 4,500 บาทขึ้นไป มีคุณภาพชีวิตในการทำงานดีกว่าพนักงานที่มีรายได้น้อยกว่า 4,500 บาท

จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารของบริษัท เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานให้ดีขึ้น ดังนี้ 1) ด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในการทำงาน เห็นควรมีการปรับปรุงแนวทางในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน และความไม่ปลอดภัยในบริเวณสถานที่ทำงานให้ดีขึ้น 2) ควรจัดให้มีการอบรม ให้การศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพในการทำงานแก่พนักงานที่มีอายุตัวและอายุงานมาก และมีระดับการศึกษาต่ำ 3) ควรให้มีโอกาสของความก้าวหน้าในการทำงานเพิ่มขึ้น ทั้งในด้านของตำแหน่งงานและรายได้ โดยเฉพาะกลุ่มพนักงานที่มีอายุงานมาก พนักงานหญิงและพนักงานที่มีระดับการศึกษาต่ำ

The objectives of the study are 1) to study quality of working life of daily employees of the C.P. Retailing and Marketing Company Limited. 2) To identify factors related to the quality of working life of daily employees. A questionnaire used for data collecting consisted of two parts. Part 1 was about personal characteristics and part 2 was a quality of working life scale covered three components of quality of life (i.e. working situation, welfare and benefits, and working environment and safety). The sample was 150 daily employees of the C.P Retailing and Marketing Company Limited. Statistics of data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test and One-way Analysis of Variance.

The findings were as follows :

1. General data of the sample: Most of them (62.7%) were female, 40.7% were 18-25 years old, 52.0% were single or widower or divorce, 74.7% had 0-2 working years, 44.7% finished education at a primary school education level, 82.0% obtained 4,000 – 4,499 baht average monthly income.

2. The over all quality of working life of the daily employees was found to be at a moderate level. Considering each of the three components of quality of working life, working situation was at a high level, welfare and benefits was at a moderate level and working environment and safety was at a low level.

3. Gender, age, education level, marital status, income and number of working years were found to be statistically significant related to the quality of working life. The details are as follows: Male employees had better quality of working life than female ones. Employees at age of 25 and under had better quality of working life than older employees (26-35 years old and over 35 years old). Employees with higher than high school level had a better quality of working life than employees with lower education levels (secondary school level and primary school level). Employees with less than 2 working years had better quality of working life than employees with more than 2 working years. Single or widower or divorce employees had better quality of working life than married ones. Employees with 4,500 baht or higher income had better quality of working life than employees with less than 4,500 baht income.

From this study, the researcher would like to recommend the company executives to promote better quality of working life for the employees as follows: 1) For better working environment and safety, the prevention of accident and promoting security at the work place should be improved. 2) Education and training to promote working potential of the employees should be taken place, especially for those with older age, those with more working years and those with lower education level. 3) Opportunity of promotion, both in position and income, should be provided, especially for employees with high working years, female, and low education ones.